

T.C. TOKAT VALİLİĞİ
Tokat İl Millî Eğitim Müdürlüğü

2024-2025 Eğitim Öğretim Yılı

10. Sınıflar Tarih Dersi 1. Dönem 1. Yazılı Sınavı

Adı :
Soyadı :
Sınıf / No :
Okulu :

Sınav süresi : 40 dakika (1 ders saati)

Soru Puan Tablosu

Soru No	1. soru	2. soru	3. soru	4. soru	5. soru	6. soru	7. soru	8. soru	Toplam Sınav Puanı
<i>Soru Puanı</i>	<i>10 puan</i>	<i>10 puan</i>	<i>10 puan</i>	<i>20 puan</i>	<i>10 puan</i>	<i>20 puan</i>	<i>10 puan</i>	<i>10 puan</i>	
Öğrenci Puanı									

1. • Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu
• Köseadağ Muharebesi
• Eyyubi Devleti'nin kurulması

Türk İslam tarihinde 12. yüzyıl sonlarıyla 13. yüzyıl başlarında meydana gelen yukarıdaki siyasi gelişmeleri kronolojik olarak sıralayınız. (10 puan)

- I. Eyyubi Devleti'nin kurulması (1174)
II. Türkiye Selçuklu Devleti'nin kuruluşu (1077)
III. Köseadağ Muharebesi (1243)

Olayların adlarının kronolojik olarak sıralanması tam puan almak için yeterli olacaktır.

2. **Büyük Selçuklu Devleti'yle Bizans İmparatorluğu arasında 1071 yılında yapılan Malazgirt Savaşı'nın nedenlerinden iki tanesini yazınız. (10 puan)**

- I. Anadolu'ya yönelik Türk akınlarının başlaması ve Bizans üslerinin (topraklarının) bir bir ele geçirilmesi
II. Bizans İmparatorluğu'nun Türkleri Anadolu'dan atmak istemesi

3. "Selçuk Bey önderliğindeki Kınık Boyu, Horasan'a geldikten sonra İslamiyet'i kabul etti. İleride Büyük Selçuklu Devleti'nin ana unsurunu oluşturacak olan Kınık Boyu, zamanla bölgenin iki büyük siyasi gücü olan Karahanlılar ve Gazneliler arasında sıkışıp kaldı. Bu durum karşısında Selçuk Bey'in torunları Tuğrul ve Çağrı kardeşler, Oğuz boyları için daha elverişli yerler bulabilmek amacıyla arayışa başladılar. Sonuçta Anadolu'ya keşif seferleri düzenlemeye karar verdiler. Bu doğrultuda Anadolu'ya yapılan Türk göçlerini ve akınlarını büyük bir disiplin içinde sevk ve idare ettiler."

Parçaya göre Büyük Selçuklu Devleti'ni kuracak olan Oğuzların Kınık Boyu'na mensup Türkmenleri Anadolu'da keşif yapmaya yönelten sebepler nelerdir? Kısaca açıklayınız. (10 puan)

- Anadolu'yu tanımak, düşmanın durumunu öğrenmek.
Yeni otlaklar bulmak ve yeni bir yurt arayışında bulunmak.
Ganimet elde etmek.

4. Türkiye Selçuklu Devleti kültür ve uygarlığına ait tabloda verilen kavramları karşılıklarına kısaca açıklayınız.

(20 puan)

Melik :	Selçuklu Devleti'nde hükümdarın erkek çocuklarına denir.
Ahi Teşkilatı :	13. yüzyılda Anadolu'da kurulan Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde halkın sanat, ticaret, ekonomi gibi çeşitli meslek alanlarında yetişmelerini aynı zamanda esnaf arasında dayanışmayı sağlayan bir esnaf teşkilatıdır. Kısaca "Esnaf teşkilatıdır." cevabı da doğru kabul edilecek ve tam puan verilecektir.
Hassa Ordusu :	Selçuklularda hükümdarın yanında bulunan atlı veya yaya askerlere denir.
Atabey :	Selçuklularda meliklerin eğitiminden sorumlu olan ve eyaletlerin yönetiminde görevlendirilen tecrübeli devlet adamlarına denir.

5. "Erzurum merkezli kurulan Saltuklular, Gürcüler ve Ermenilerle savaşarak topraklarını genişlettiler. Haçlı Seferleri karşısında, Türkiye Selçuklu Devleti ile ittifak kurarak başarılı mücadeleler verdiler."

Buna göre Saltukluların siyasal olarak uzlaştığı (ittifak yaptığı) ve çatıştığı devletleri yazınız. (10 puan)

Uzlaşma: Türkiye Selçuklu Devleti

Çatışma: Gürcüler, Ermeniler, Haçlılar

6. Haçlı Seferleri'nin sonuçlarını dört madde hâlinde yazınız. (20 puan)

a) Avrupa'da derebeylik rejimi zayıflamaya, merkezi krallıklar güçlenmeye başlamıştır.

b) Katolik Kilisesine olan güven sarsılmış, skolastik düşünce zayıflamaya başlamıştır.

c) Doğu ile Batı arasında ticaret artmış, Akdeniz ticareti canlanmıştır.

d) Kağıt, matbaa, barut, pusula, dokuma ve birçok tarım ürünü Avrupalı devletlerce öğrenilmiştir.

7. Türkiye Selçuklu Devleti'nin merkezî otoritesinin zayıflamasını fırsat bilen bazı Türkmenler, otlak ve meraların yetersizliğini ve devletin kendileriyle ilgilenmediğini iddia ederek Baba İshak adlı bir Türkmen dervişinin önderliğinde isyan çıkardılar. Babailer olarak adlandırılan isyancılar Sivas'ı ele geçirip yağmaladılar. Bölgede Türkiye Selçuklularına ait bir orduyla yaptıkları savaşı kaybeden Babailerin isyanı bastırıldı. Ancak bu isyanın ortaya çıkardığı karışıklıkları fırsat bilen Moğollar, Anadolu'ya girmeye başladılar.

Buna göre Babailer isyanının sebep ve sonuçlarından birer tane yazınız. (10 puan)

Sebep: Türkmenlerin otlak ve meraların yetersizliğini, devletin kendileriyle ilgilenmediğini öne sürmeleri.

Sonuç: Türkiye Selçuklu Devleti'nin isyanı bastırmakta zorlanmasını ve zayıf bir görüntü vermesini fırsat bilen Moğollar, Anadolu'yu istila etmeye başladılar.

8. Anadolu'da Köseadağ Savaşı'nda kurulan ikinci dönem Türk beyliklerinden beş tanesinin adını yazınız. (10 puan)

Osmanoğulları, Karamanoğulları, Germiyanoğulları, Aydınoğulları, Candaroğulları (Burada verilmeyen ancak ikinci dönem Anadolu Türk beyliklerinin yazılması durumunda da tam puan verilecektir.)